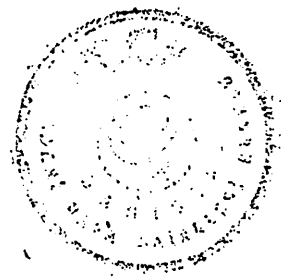
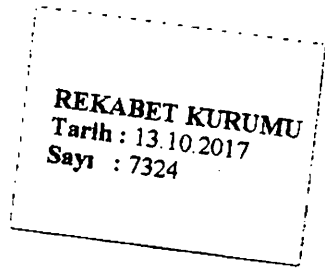

T.C.

**DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU**

Esas No : 2014/4868

Karar No : 2017/2499

Temyiz Eden (Davacı) : Durmuş Ali Çıkla
Vekili : Av. Alper Çabuk
Barbaros Mah. Adnan Menderes Bul. 2182 Sok. No:2/A-1 MERSİN
Karşı Taraf (Davalı) : Rekabet Kurumu
Üniversiteler Mah. 1597 Cad. No: 9 Bilkent /ANKARA
Vekili : Hukuk Müşaviri Salim Aydemir - Aynı adreste

İstem Özet : Danıştay Onüçüncü Dairesi'nin 12/06/2014 günlü, E:2009/6787, K:2014/2484 sayılı kararının temyizden incelenerek bozulması, davacı tarafından istenilmektedir.

Savunmanın Özeti : Danıştay Onüçüncü Dairesince verilen kararın usul ve hukuka uygun bulunduğu ve temyiz dilekçesinde öne sürülen nedenlerin, kararın bozulmasını gerektirecek nitelikte olmadığı belirtilerek temyiz isteminin reddi gerektiği savunulmaktadır.

Danıştay Tetkik Hâkimi : Nuray Doğru
Düşüncesi : Temyiz isteminin reddi ile Daire kararının onanması gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunca dosya incelendi, gereği görüldü:

Dava; davacıya ait taşınmaz üzerinde bayilik karşılığı 15 yıl süre için tesis edilen intifa hakkının ve buna dayanılarak gerçekleştirilen eylemlerin 4054 sayılı Kanun'a aykırı olduğu iddiasıyla yapılan şikâyet başvurusunun reddine ilişkin Rekabet Kurulu'nun 16/09/2009 günlü, 09-42/1060-270 sayılı kararının iptali istemiyle açılmıştır.

Danıştay Onüçüncü Dairesi'nin 12/06/2014 günlü, E:2009/6787, K:2014/2484 sayılı kararıyla; 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun ve 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'nin ilgili maddelerinden bahsedildikten sonra, alıcıya getirilen rekabet etmeme yükümlülüğü süresinin belirsiz olması ya da beş yılı aşması hâlinde, ilgili sözleşmeye grup muafiyetinin uygulanmayacağı, başka bir anlatımla sözleşmenin Kanun'un 4. maddesine aykırı hâle geleceği, öte yandan Kanun'un 5. maddesinin ikinci fıkrasındaki "muafiyet belirli bir süre için verilebileceği gibi, muafiyetin verilmesi belirli şartların ve/veya belirli yükümlülüklerin yerine getirilmesine bağlanabileceği" hükmünden hareketle de belli koşulların bulunması hâlinde belli yükümlülükler getirilerek beş yıllık süreyi aşan dikey anlaşmaların grup muafiyetinden yararlanabileceğinin anlaşıldığı; akaryakıt dağıtım sektöründeki dikey anlaşmaların 2002/2 sayılı Tebliğ'e uygunluğunun belirlenmesine yönelik Rekabet Kurulu'nun 15/11/2006 günlü, 06-84/1059-306 sayılı kararıyla, beş yıl olarak belirlenen rekabet yasağının, 2003/3 sayılı Tebliğ ile teşebbüslerin mevcut anlaşmalarını iki yıl içerisinde bu değişikliğe uygun hâle getirilmesinin kurala bağlandığı, mevcut sözleşmelerdeki bu değişikliklerin hangi surette yapılacağı ve bunların kalan uygulama sürelerinin nasıl belirleneceği konusuna Rekabet Kurulu'nun 26/01/2006 günlü, 06-04/55-13 sayılı kararında açıklık getirildiği, buna göre, 18/09/2005 tarihinden önce yapılan ve rekabet etme yasağı süresi beş yılı aşan sözleşmelerden 18/09/2005 tarihi itibarıyla uygulama süresinin beş yıldan az olanlarda herhangi bir

T.C.

DANIŞTAY

İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU

Esas No : 2014/4868

Karar No : 2017/2499

değişiklik yapmaya gerek olmayıp, bunların süresinin sonuna kadar geçerli olduğu, 18/09/2005 tarihi itibarıyla kalan süresi beş yılı aşan sözleşmelerin 18/09/2010 tarihine kadar geçerli olup sözleşme tadillerinin buna göre yapılması gerektiği, 18/09/2005 tarihi itibarıyla rekabet yasağının süresi beş yılı geçenlerin, imzadan itibaren "en yüksek yasal hadde indirilmekte" ve beş yıllık azami süre dolana kadar 2002/2 sayılı Tebliğ'in öngördüğü koşulları sağladığı sonuçlarına varıldığı, görüldüğü üzere, 2003/3 sayılı Tebliğ ile bu Tebliğ'in yürürlüğe girdiği 18/09/2003 tarihi itibarıyla, bu tarihten önce dağıtıcılar ile bayiler arasında kurulan sözleşmelere yönelik olarak, bu sözleşmelerin süresinin Tebliğ'e uygun hâle getirilmesi amacıyla iki yıllık geçiş sürecinin getirildiği, Kurul tarafından geçiş sürecini irdelleyen kararlarında da, 18/09/2003 tarihinden önce kurulan bayilik-dağıtıcı ilişkisinin, en son 18/09/2010 tarihine kadar 2002/2 sayılı Tebliğ hükümlerinden yararlanacağı, bu tarihten sonra ise gerekli değişikliklerin yapılmaması durumunda 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi çerçevesinde işlem tesis edileceğinin anlaşıldığı, Dairelerinin 13/05/2008 günlü, E:2006/1604, K:2008/4196 sayılı kararı ile Rekabet Kurulu'nun 02/10/2003 günlü, 03-64/770-356 sayılı kararında da belirtildiği üzere; akaryakıt sektöründe yer alan dikey anlaşmaların rekabet hukuku çerçevesinde sorunlu hâle gelmesindeki en önemli unsur, uzun süreli anlaşmalar ve bu sürelerle ilişkin mülk sahibi bayiden alınan kira/intifa haklarının oluşturduğu, özellikle rekabet etmeme yükümlülüğünün süresinin tespiti ve bu tespitin sözleşmenin süresine bağlı olması, işletme ve kira sözleşmesinin arasındaki bağlantının ortaya konulmasını gerektirdiği, uygulamada, akaryakıt sektöründe sağlayıcı/dağıtıcı ile bayi arasında akaryakıt satış ve servis istasyonlarına ilişkin işletme sözleşmesi yapıldığı, dağıtıcının öncelikle mülkiyeti bayilere ait olan yerleri uzun süreler için (15-20 yıl) kiraladığı ve tapuya şerh verdirerek bu hakkını güçlendirdiği, daha sonra kiraladığı yerlerin maliklerine bu yerlerde satış/servis istasyonu işletme hakkını tanıdığı, dolayısıyla, dağıtıcı ile bayiler arasındaki hukukî ilişkinin temelini, işletme sözleşmesi ve kira sözleşmesi olmak üzere iki ayrı sözleşmenin oluşturduğu, başka bir anlatımla, dağıtıcının öncelikle araziye sahibi olan bayiden uzun süreliğine kiraladığı, daha sonra aynı bayiye istasyonun işletmesini verdiği, işletme sözleşmesinin ve kira sözleşmesinin bazı maddelerinin bu iki sözleşme arasındaki ilişkiyi ortaya koyduğu, böylece, şerh edilmiş kira sözleşmeleri ile bayinin işletme sözleşmelerini feshetmesinin önlenmesi ve dağıtıcı tarafından yapılmış olan yatırımların bir tür teminat altına alındığı, bayi işletme sözleşmesini feshetse bile, dağıtıcının şerh edilmiş kira sözleşmeleri sayesinde kira sözleşmesi süresince kiracının sahip olduğu hakları elinde bulundurabildiği ve başkasına verebildiği, belirtilen nedenlerden hareketle, sektördeki bir bayinin dağıtıcısını şikâyeti sonucunda alınan Rekabet Kurulu kararının iptali istemiyle açılan dava sonucu Dairelerinin 13/05/2008 günlü, E:2006/1604, K:2008/4196 sayılı kararında, işletme sözleşmesinin birer yıl süreli yapıldığı ve bu sözleşmenin dağıtıcı tarafından tek tarafı olarak feshedildiği anlaşılmalı birlikte, kira sözleşmesinin işletme sözleşmesine olan etkisi nedeniyle işletme sözleşmesi de kira sözleşmesiyle birlikte 2017 yılı itibarıyla sona erecek olduğundan, taraflar arasında imzalanan işletme sözleşmesinin süresinin belirsiz hâle geldiği yolunda ciddî bulguya ulaşıldığı, bu durumda, Tebliğ hükümleri uyarınca, belirsiz bir süre için veya beş yıldan daha uzun bir süre için anlaşma yapılarak bayiye rekabet etmeme yükümlülüğünün getirilmesi, anlaşmayı Tebliğ dışına çıkarabileceğinden, şikâyete konu olan işletme sözleşmesinin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesine uygunluk denetiminin yapılması gerektiği gerekçesiyle Rekabet Kurulu kararının iptaline karar verildiği, bu kararın temyiz edilmeyerek kesinleştiği; dosyanın incelenmesinden, Antalya İli Manavgat İlçesi Çolaklı Köyü Üçtepe mevki 1497 parselde kayıtlı taşınmaz üzerinde malik Aziz Nasır Arçağ tarafından Opet lehine 10/10/2002 tarihinde 15 yıl süreyle geçerli olmak üzere intifa hakkı tesis edildiği ve bu şahıs ile Opet arasında 18/04/2003 tarihinde 15 yıl süreyle geçerli olmak üzere bayilik sözleşmesi imzalandığı, söz konusu bayilik sözleşmesinin 12/09/2005 tarihi

T.C.

DANIŞTAY

İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU

Esas No : 2014/4868

Karar No : 2017/2499

noter ihtarnamesi ile bayilik sözleşmesi süresinin beş yıllık rekabet etmeme yasağına uygun olarak tadil edildiği, söz konusu taşınmazın 27/11/2008 tarihinde davacı tarafından satın alındığı, ancak davacının Opet ile bayilik sözleşmesi imzalamadığı, adli yargıda intifa hakkının terkinini istemli davalar açıldığı; davacı tarafından Rekabet Kurulu'na yapılan şikâyet üzerine, Opet Petrolcülük A.Ş. ile Aziz Nasır Arçağ arasında imzalanmış olan bayilik sözleşmesi ve bununla bağlantılı 10/10/2002 tarihli intifa sözleşmesinden oluşan rekabet yasağına dayalı dikey ilişkinin, 18/09/2010 tarihine kadar 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği kapsamında grup muafiyetinden yararlandığına, 18/09/2010 tarihinden sonra taraflar arasında mevcut olan rekabet yasağına dayalı dikey ilişkinin her iki tarafın da açık iradesi olmaksızın herhangi bir sebeple uzatılmaya zorlanması ya da bu süre sonunda rekabet etmeme şartına son verilmesini engelleyen herhangi bir durum olması hâlinde 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi çerçevesinde işlem tesis edileceği hususunun Opet Petrolcülük A.Ş.'ye bildirilmesine, Opet Petrolcülük A.Ş.'nin 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesini ihlal ettiği yönündeki şikâyetlerin reddine, muafiyetin geri alınması koşullarının oluşmadığına, intifa hakkının tapudan terkinine karar verme yetkisinin hukuk mahkemelerine ait olduğu hususunda başvuru sahibinin bilgilendirilmesine karar verilmiş olup bu kararın iptali istemiyle bakılan davanın açıldığı anlaşıldığı, bu durumda, uyuşmazlık konusu taşınmaz üzerindeki intifa hakkının 18/09/2005 tarihinden önce tesis edilmiş olması nedeniyle, 18/09/2010 tarihine kadar 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamında grup muafiyetinden yararlanmakta olduğu, muafiyetin geri alınması koşullarının da somut olayda gerçekleşmediği, diğer yandan şikâyet edilen Opet'in hakim durumda bulunmaması nedeniyle 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesi anlamında bir ihlalden de söz edilemeyeceği anlaşıldığından, dava konusu Kurul kararında hukuka aykırılık bulunmadığı gerekçesiyle, davanın reddine karar verilmiştir.

Davacı, anılan kararı temyiz etmekte ve bozulmasını istemektedir.

Temyiz edilen kararla ilgili dosyanın incelenmesinden; Danıştay Onüçüncü Dairesince verilen kararın usul ve hukuka uygun bulunduğu, dilekçede ileri sürülen temyiz nedenlerinin kararın bozulmasını gerektirecek nitelikte olmadığı anlaşıldığından, davacının temyiz isteminin reddine, Danıştay Onüçüncü Dairesi'nin 12/06/2014 günlü, E:2009/6787, K:2014/2484 sayılı kararının ONANMASINA, kararın tebliğ tarihini izleyen 15 (onbeş) gün içinde karar düzeltme yolu açık olmak üzere, 08/06/2017 gününde oybirliği ile karar verildi.

Başkan
Namık Kemal
ERGANİ

Üye
Ziya
ÖZCAN

Üye
Hasan
GÜZELER

Üye
Yalçın
EKMEKÇİ

Üye
Doç. Dr. Selami
DEMİRKOL

Üye
Bilal
ÇALIŞKAN

Üye
Turgay Tuncay
VARLI

Üye
Oğuz
YAĞLICI

Üye
Hasan
ODABAŞI

Üye
Yunus
AYKIN

Üye
Bilge
APAYDIN

